

Telefon 15

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyyszám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

Felölös szerkesztő:
Ébert András.
Kiadja: A lapkiadó társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odor-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (K...), 01. sz.
Megjelen minden vasárnap

A székelység utja.

Amikor Erdélyt az etnikai elv alapján Romániához csatolták, ennek nagy horderejével itt minden gondolkodó fő tisztában volt. Senki sem hitte komolyan, hogy e tényen valamit is változtatni lehessen.

Rögtön akcióba kellett volna lépnie mindenkinek, aki csak hivatást érzett arra, hogy az új helyzetben népe, faja számára biztosítsa az érvényesülést.

De nem így történt!

Erdélyi mágnásaink, nagy birtokosaink, mint „politikai faktorok”, nem haladhattak azon az uton, amelyet a gyulafehérvári nemzetgyűlés kijelölt. Nekik nem kellett sem a demokrácia, sem a földreform. S miután éles ellentétben álltak mindig az erdélyi románság vezetőivel, szó sem lehetett arról, hogy politikai akcióba fogjanak.

Ekkor született meg a passzivitás dogmája: „Passzivoknak kell lennünk, mert nem lehetünk mások. De ha mi passzivok vagyunk, másoknak sem engedjük meg, hogy politikai tevékenységbe fogjanak. Ezt mi minden téren — századok óta szervezett hatalmunk minden eszközével — megakadályozzuk”.

Meg is akadályozták! Az eredménye előttünk fekszik. A magyarság szétszilált helyzete, a székelység tehetetlensége és annyi értelmetlen, de félrevezetett tisztviselőnk koldusbotra jutása a tanuság reá.

Mi 3 év óta állandóan hir-

dettük, hogy a régi romlott világ eszméivel és embereivel szemben szakítanunk kell, ha emberségesebb helyzetet akarunk magunknak teremteni. Ezért a politikáért mi is elszenvedtük és szenvedjük a mártírságot.

A székelység még most sem találta meg egyöntetűen azt az utat, amelyen haladnia kell. Még nem szakíthatta szét azokat a szájakat, amelyek a régi világ embereihez fűzték. De már szakadoznak. A legtöbben már világosan látják az utat, a célt, amelyet követniök kell, a teendőket, melyek elodázhatatlanok.

Az egyedüli lehetséges ut: a demokrácia utja! A cél: az együttlakó népek boldogsága! Legelső teendő: a székelység szervezkedése.

Mert a népből kivált és föléje kerekedett osztályok, a szellemi, vagyoni arisztokrácia — minden sértő tendencia nélkül szólva — a csigához hasonlít, amely házát, vagyonát a hátán hordja. Csak annyit akarunk ezzel mondani, hogy őt **ekszisztenciája nem fűzi oly szorosan a földhöz.** A nagybirtok könnyen válhatik amerikai bánya, londoni ipar, párisi hotel vállalat, bécsi bérpalotává vagy scvájci villává. Megtörtént ez a jó időkben is, amikor még nem volt szó semmiféle új elhelyezkedésről.

Azonban az a nádfedeles kicsi kunyhó, az a kert a vén diófavá, az a 2—3 hold a határban, a „Virág” és a „Bimbó” az is-

tállóban, no meg a galambduc a kaputólott, a lóca az eperfa árnyékában, mindez nem képes a fönti átváltozásokra és ne is legyen képes soha.

Nem csiga, hanem fa a nép, az Istenfája, mely mélyen verte gyökerét a talajba, melyet a vihar se képes többé gyökerestől kitépni, legfeljebb ketté törni...

És ha van apostoli feladat, szociális elhivatás, akkor örökké szent marad az, mely ehhez a székely néphez fordul és az ilyen világváltozások alkalmával különösen csak értük és velük él és munkálkodik.

Csak egy ut lehetséges a romániai nemzeti kérdés megoldásánál és ez a demokrácia utja...

Csikmegyéből

jelentik, hogy a vármegye központi intézősége a ghimesi járás primpretorját, Cornea Jakabot hivatalától felfüggesztette, mert számtalan hivatali visszaélés, személyes szabadság megsértése és sok-sok hivatali szabálytalanság van ellene bebizonyítva.

Gloaje prefektus, Sorbán subprefektus és Otetea főjegyző ezáltal nemcsak a vármegyeszerte hangoztatott közmegelegedést, de a vármegye közönségének legteljesebb háláját vívták ki maguknak, mert ezáltal ismét megszilárdították a hatóságok iránt már-már veszni induló közbizalmat, megmutatták a népnek, hogy a legjobb indulattal viseltetnek irányában; dokumentálván ezáltal azt is, hogy a kormány programját teljesen átértik s hogy e programban foglalt ígérek nem pusztá frázisok.

Otetea főjegyzőt különös elismerés illeti a vizsgálatok bölcs és pártatlan, a legteljesebb tudást és rátermettséget eláruló vezetéséért, mert

elérte azt, hogy az évek óta penészedő bünök végre napfényre jutottak.

Ugy tudjuk, hogy Csikvármegye központi intézősége az első, amely a kormány purifikáló programjának megvalósítását tervbe vette, mert belátta, hogy az egészséges közigazgatás a népnek valóságos kenyere, valóságos áldás. Belátta, hogy ez az egyedüli út, amelyen az ellentétek eloszlása és a teljes megértés elérhető.

Jóleső érzéssel látjuk ezen az uton Csikvármegye központi vezetését s tudjuk, hogy ezen az uton nemcsak a nép szeretetét, háláját és bizalmát vivja ki, hanem kivívja a kormány elismerését is. Főként pedig a legjelentősebb szolgálatot teszi a hazának felvirágoztatása, a rend, a nyugalom, a konszolidáció érdekében.

Ugy tudjuk, hogy a feleuton nem fog megállni, hanem a purifikációt végig viszi az egész vármegye területén mindenütt, ahol visszaéléseket tapasztal. (Tudósító.)

Színházban

voltam! A hosszú széksorok üresen terpeszkedtek, mintegy megannyi jajongó vádlója a magyar kultúráért áldozni nem akaróknak. Felsírt a lelkem erős megértő zokogással és míg a lámpák színes fényénél a szinte üres nézőtérnek játszó színészek művészi ámbicióval, rajongással alakítanak képzelte alakokat élővé, gondolatom elkalandozik az emberi nemtelenségek berkeiben.

Eszembe jutnak a tartalmatlan, erkölcsrontó, idegpusztító filmdarabok, melyekért szinte tomboló kitéréssel ezrek rajonganak.

Eszembe jutnak az elmúlt farsang sok léha mulatságai, az álarcos bálok szemérmetlen fesztelenségei, az örült extázisba esett, „modern” táncokat lejtők indián mozdulatai...

A magyar kultúra fönmaradásának egyik főeszközét, a színházat csődbe juttatja a mai ideges kor izlésvesztettjeinek nemtörődömsége — hörgi lelkem minden érzékszála.

Igen, a csödbe, az enyészetbe a feledésbe...

Kulturánk fönmaradása és továbbfejlődése elé, a többi utódállamtól eltérőleg, gáncsot nem vetett a hatalom, de mi ássuk meg a sirját az idő hívószavát meg nem értő közönyünkkel, a szépért, nemesért áldozni nem akarásunkkal.

Színházban voltam és a kevés közönség közt szét néztem. Lám csak, kik is vagyunk itt? Egy pár regátbeli román tiszt, egy páran a román intelligencia köréből, egy néhány a jegy árát megéhező tisztviselő és több senki...

Mi ez? Hát hol van a meggazdagodott iparos osztály, hol vannak a kereskedők? Hol vannak a magyar kulturáért áldozni köteles nagy magyarak, kik áldozatkészségüket főnhangon hirdetve, terrorizálják a mindenkor közvéleményt?... Ezeknek — úgy látszik — sem könyv, sem ujság, sem pedig színház nem kell...

A hosszú széksorok üres tátongaságában lassanként elnyelő poklot látok, a zene vig akkordjában az erdélyi magyar színészet halotti indulóját hallom és elborul szemem előtt, a vig operett komor drámává alakul át...

Szegény erdélyi magyar színészek! Szegény magyar kultúra!...

Molnár Albert.

HIREK.

— **Polgármesteri kinevezés.** A király *Negrutiu F. Emil* polgármester helyettesét Odorheiu (Székelyudvarhely) város polgármesterének nevezte ki.

— **A tanítók oklevélhonosító vizsgálatai** legközelebről e hó 20-án Sepsiszentgyörgyön lesznek. Erre vonatkozólag Dr. Szócs Géza gyergyószentmiklósi főgimn. igazgató, a vizsgáló bizottság elnökétől a „Székely Hírek” szerkesztősége a következő értesítést kapta: A közokt. Minisztérium cluj-kolozsvári államtitkársága 7032—922. sz. alatt elrendelte, hogy a treiscaunei-háromszékvármegyei magyar tanítók oklevél-honosító vizsgálatai folyó évi április havában Sf-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) városában tartassanak meg. E vizsgálatok ápr. 20-án veszik kezdetüket Sf-Gheorghe-Sepsiszentgyörgyön. Jelentkezhetnek azon odorheiu-udvarhelymegyei, továbbá braşov-brassói és târnava-mare-nagy-küküllői, târnava-mică-kisküküllői tanítók is, akik a vizsgálatot eddig le nem tették s most letenni ohajtják. (116—1922. sz.)

— **Meghibó.** A székelyudvarhelyi polgári önképző-egylet folyó hó 18-án d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a róm. kat. fiúnevelő intézet nagytermében, melyre ezúton is kéri a tagok megjelenését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv fölolvásás. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. Leltárvizsgáló bizottság jelentése. 6. Könyvtárvizsgáló bizottság jelentése. 7. Tisztviselők és választmány jelentése. 8. Tisztújítás. 9. Indítványok. A választmány.

— **A nyugdíjasokat** a pénzügyigazgatóság pénztári osztálya értesíti, hogy folyó évi április 10-ikétől kezdődőleg a nyugdíjukat felvehetik.

— **Visszaélések** még mindig fordulnak elő nagyon sok téren, de annyi talán sohol sem történik, mint az egyes vámhatároknál. Szegény utasok, valóságos áldozatai az önkénykedéseknek. Haramia-módra utaznak zsebükre és a kiszemeltek birkakép türik kifosztásukat, mert ha szólni mernek, akkor jaj nekik. Különböző kitalált vádaskodás ürügyével lekapják a vonatról és ha mást nem tehetnek, lekésetik, meghurcolják. Embertelen dolog. Felháborító állapot, mely minden egyes államnál haladéktalan orvoslást követel. Mindenütt, mert általános a baj. Az emberek pedig egymás között panaszkodnak, de illetékes helyen feljelentést nem tesznek. Hiszen ott tanu, igazolás kell. Ez pedig rendszerint nincs, mert a terrort úgy szokták alkalmazni, hogy a szájalomra méltó áldozatok csak később, mint egy rosszalom után ébrednek öntudatra, amikor már késő... Az illetékes körök legmesszebb terjedhető intézkedésére van szükség. Hiszen ezzel egyenesen az államok becsületét, megbízhatóságát védik.

— **Magán feleket** Odorheiu város tanácsánál — tekintettel arra, hogy a tanács munkája tetemesen megsaporodott — naponta csak d. e. fél 11 és 12 óra közt fogadhatnak úgy a polgármester, mint a referensek. Kérik tehát a polgárságot ezúton is, hogy ezt tudomásul venni szíveskedjenek.

— **Tisztviselői kongresszust** tartanak ez év júniusában Kolozsvárt. A február 19-iki bukaresti ígéretek betartását fogják kérelmezni és erőiesen megsürgetni.

— **A munkáspénztár díjai.** Április hó elsejétől az ipari és kereskedelmi alkalmazottak ismét 10 bérosztályba soroztattak; a biztosítási díjak és így a táppénzek is a korona érték helyett leu értékben fizetendők. Szóval a munkásság az eddigi díjak kétszeresét fizeti, de ugyanilyen arányban kapja a segélyeket is. — A mezőgazdasági munkásokat a rendelet szerint két osztályba osztják, még pedig korszerint 16 éven aluliak és azon felüliek osztályára. A táppénz és a biztosítási díj főleg természetben kapott járandóságaik értéke szerint lesz megállapítva.

— **Megszűnik a nők** hivatali alkalmazása — írják nekünk Bukarestből. Új felvételek nem lesznek. E helyett konyhával kapcsolatosan kurzusokat állítanak föl házvezetés, kertészet és baromfilyezés oktatása végett. A középiskolákban tanulók számára házvetőnői kurzusokat létesítenek, különösen ott, ahol internátusok vannak. Megkezdik a nők részére felállítandó mezőgazdasági iskola előkészületeit. Az ugynevezett „Szociális Missziók” keretében pedig csecsemő-otthonok berendezése van tervbe véve. Mindezekre az állami költségvetésben megfelelő összegekről gondoskodnak úgy, hogy az elkölthetetlen alapítóként kezeltesék és alkalmas módon kamatoztassák.

— **A drágaság** nem akar megszűnni. A viszonyok e téren ismét rosszabbak. Február óta az egyes életszükségletek árai magasabbak lettek. Így pl. a 0-ás liszt kilója 6'80-ról 8 leura, a kenyérliszt 4'50-ről 6, a főzőliszt 5'80-ról 7, a tej 2-ről 2'50-re, a zsír 32-ről 35-re, a vaj 30-ról 40-re, a disznóhús 14-ről 17-re, a marhahús 4-ről 10 leura emelkedett. A tojás ára 1 leu-ról leszállt 60 banira. A cukor ára maradt 24, száraz bab 3, vöröshagyma 6, rizs 20, dara 8, burgonya 1 leu, bakbáé 54-ről emelkedett 60 leura, kávépótlék maradt 36 leu kilónként. Szárnyas levesnek 18 — 22-ről 25-re, sültnek 14-ről 20-ra emelkedett. Hízott liba drbja 120, sovány 40 leu maradt. Szalonna 26-ről 32, a mosószappan 20-ról 24 leura emelkedett, pipere szappan 3 — 8 leu maradt. A tűzifa köbmétere 50-ről 30 leura szállt. A ruházati cikkekben és cipőárakban áremelkedés nincs.

— **Tizenégy nyomdász** ötven év óta dolgozik a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten. Mult hó 25-én tiszteletükre a budai vigadóban jubiláris ünnepséget rendeztek. Ebből is látható, hogy némelyek mennyire tévesen fogják fel a nyomdászatnak az egészségre való káros behatását. Mindenféle foglalkozásnál a pontos, rendes, józan élet a fő-kellék. Rendetlen életmóddal — bármilyen munkakörben is — alá lehet ásni az egészséget, megrövidíteni az életet.

— **Homoródszentmártonból** értesítenek, hogy a pásztor-fogadásokat ápr. 2-án befejezték. *Bedő* Albert ottani állami tanítót is az unitárius egyházköztség 4 szótöbbséggel *egy évre* felfogadta kántornak — leszállított bérrel... Meri-e állítani valaki, hogy az egyházak vezetői és némely tanítók nem emelik a tanítói tekintélyt? (Beküldték).

— **Dajjon kik itták meg** azt a rengeteg mennyiségű szeszt, melyet csak a székelyudvarhelyi szeszfinomító társaság az elmúlt hónapban eladott? Ez a társaság egymillió 500 ezer leu szesz- és forgalmi adót fizetett március haváról.

— **A sok visszaélés** megakadályozása céljából, — pénzügyminiszeri rendeletre — az állami adóhivatalok ezentúl csak a pénzfelvételekre jogosultnak vagy két tanu aláírásával igazolt írásbeli meghatalmazottjának teljesít mindenféle kifizetést. Ez nagyon helyes és régen nélkülözött intézkedés.

— **Házi statisztikusunk** a forró sült pityóka mellett illetéknép elmélkedett: A parlament az 1916. évi házbérek 3-szorosát, a földreform az 1917. évi értékek 60-szorosát, az állam a monopol-cikkek 100—200-szorosát állapította meg. Kedden a piac tele volt szénával annyira, hogy még haza is vitték, de azért a gazdák takarmány-inségről panaszkodnak. A szegény állatok a nagy soványságtól már alig tudnak lépni. Az árdrágítás minden vonalon elviselhetetlen. Szegény embernek igazán nem érdemes lenni! Ugy vagyunk mi már, mint a tejbe esett légy. A tej is elromlott és a légy is megdöglött...

— **Vizsgát kell tегyenek** az állami alkalmazásban levő összes gépirónók — mint Bukarestből írják — még ez év folyamán.

— **Drága levél.** Moszkvából levelet írt kadicsfalvi *Gegő* Ferenc az egyik testvérének s az lsten szerelmére kéri, hogy segítsenek rajta, küldjenek pénzt, miután mint hadifogoly Szibériából eljutott Moszkváig és onnan valamiképen haza kelnele kerüljön. Ugy látszik, hogy abból a nemzetközi komisszió szállítmányából, amely a hadifoglyok hazaszállításáról gondoskodott, *Gegő* kimaradt. Az atyafiak küldenének neki segédelmet, de hogyan? Kivel? és mely uton, hogy azt a székely vitéz megkapja. Ennek a fogolynak levelén, mely Moszkvából ajánlva ide megérkezett: 10,000, azaz tízezer rubeles bélyeg van. Kissé drága levél.

— **Szerencsetánc.** Bár kritikát a társulatról csak a jövő számban írunk — mégis kötelességünknek tartjuk itt megemlíteni, hogy egy rendezésben, ötletes játékban, zseniális táncprodukcióban gazdag mindvégig kacagtató pompás előadásról meg ne emlékezzünk. A *Szerencsetánc* operettet a társulat a nagyközönség óhajára ismétli meg s a kik a régi kedvenc Pethes s az új kedvenc Kádár Gabi játékaiban és Nagy Laci, Kubinszky, Nagy Vilmos mókáiban mulatni akarnak, vasárnap este mind jöjjenek színházba.

— **Az új sörgyár.** Frank és Társa sörgyárosok Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 37. sz. alatt megkezdték az árusítást. Egyelőre kiválóan sikerült világos sörüket hozták forgalomba, amely mindenütt nagy tetszésben részesült. Nem olcsó, szimplaáru, hanem valóban versenyképes gyártmány, mely hivatva van derék, törekvő gyárosainak elismerését és ennek nyomán biztos vevőkört teremteni. E mellett jóleső érzést kelthet mindenki, hogy itt, a Székelyföld központján készül. Tehát a mi termékünk. Már csak ezért is előnyben kell részesíteni. A gyár irodájától vettük a következő sorokat: „Szamos helyről felhívást kaptunk, hogy az *otthoni fogyasztás* részére söreink közeli és a közvetítő haszon mellőzésével való beszerzését tegyük lehetővé. E közhajnak úgy tettünk eleget, hogy Odorheiu (Székelyudvarhely) város különböző részein — hirdetési táblákkal megjelölt üzletekben — „*gyári sörárusító helyeket*” létesítettünk, ahol söreinket ezentúl **naponta friss töltésű** palackokban, eredeti **gyári áron** fogjuk a közönség rendelkezésére bocsátani.

— **A Napkelet** április 1-ei száma a szokottnál is nagyobb feltűnést fog kelteni. Paál Árpád ezuttal egy megrázó mélységű novellával, Mérai Sándor pedig egy izgatón érdekes kalandor történettel szerepelnek, míg Szombati Szabó István és Szentimrei Jenő versciklusokat közölnek. Az erdélyi magyarság legaktuálisabb problémáit tárgyalja Kádár Imre azzal a nyíltsággal, melyre már régóta szükség van. Az erdélyi magyar demokrácia válságáról ír és a szerkesztőség közli, hogy ezt a kérdést vita-

nek tekinti s minden komoly szándékának helyet ad. Két hét utólagos rovatban Weiss Sándor elmondja a kormány és az ellenzék politikájának fázisait s kritika tárgyává teszi az egyes állásfoglalásokat. Ligeti Ernő az Erdélyi Fejekről most Kecskeméti István és Gy. Károly karakterrajzát adja meg; kapcsolván alfajaikat az erdélyi gazdaságmozgalmainak gyújtópontjához. Berde Mária, Molter Károly, Keresztény László, Ormos Ede jegyzeteket és könyvismertetéseket írtak. György Falusi pap Erdélyben 22-ben című írásában megkapó adja a falusi papság törekvéseit, Molnár Imre pedig egy jó sztor levelére felel. Zenei beszámoló, az aradi kultúresemények ismertetése, folyóirat-szemle és más gyűjtemények teszik az új számot a magyar közönség nélkülözhetetlen olvasmányává. Balázs Béla regénye ezzel a számmal befejeződik.

SPORT.

Az egész brassói sport-kerület élénk fejlődéssel nézett az elmúlt vasárnap elé és kíváncsian várta annak eredményeit. Április 2-ával kezdődött a kerület I. osztályú csapatának küzdelme a tavaszi forduló I. osztályú bajnoka címért. A helyi sportkedvelő közönségnek is ritka szép élvezetben volt része. A Hargita T. E. a bajnokság első vasárnapján a Nagyszebeni Sport Egyesület football-csapatával mérte össze erejét. Régi óhajta volt egyetünk minden egyes tagjának, hogy szemlélőként láthassa a Hargita csapatát az N. S. E.-vel, Nagyszeben régi, legerősebb csapatával.

Borongós, esős időben pont 14 órakor kezd meg a mérkőzést a Hargita pár pillanatra magához ragadja a játékot; ám az N. S. E. azonnal áttámadásba veti minden erejét, mely önként a kitűnő csatársorban nyilvánul meg. Egymásután vezeti sorozatos támadásait a Hargita kapuja ellen; melyet azonban a ritka szép formát mutató, önfeláldozó védelem mindvégig goaloktól mentesen tart. A két tartalékkal szereplő Hargita csatársor abszolút tehetetlensége és indisponáltsága folytán az N. S. E. előnyhöz jut az első félidőben, de a kitűnő védelem minden akcióját értelmetlenné teszi s az első félidő a Hargita kapuja előtt ér véget.

Korner-arány 7:0 a N. S. E. javára. A második félidőben megváltozott a helyzet. Bár a Hargita csatárai most is tehetetlenek, de a sok eredménytelen támadásban kimerült N. S. E. csatárai is golképteleneknek bizonyulnak s a Hargita védelme a mezőny közepére veti a játékot. Félidő közepén Göllner I. játékképtelenné válik s ettől fogva a Hargita 10 emberrel játszik. A legutolsó percekben az N. S. E. még egy utolsó erőfeszítést tesz a győzelem megszerzésére; a Hargita védelmében ez is megtörik s a mérkőzés mezőnyjáték fejezi be. Korner arány 0:0. Az első bajnoki mérkőzés eredménye 0:0.

E mérkőzésen szerzett 1--1 pont által úgy a H. T. E., mint az N. S. E. helyezéshöz jutott a bajnokságban.

A tréning hiánya még mindig észlelhető, különösen a Hargita csatárain, kiknek trainirozatlansága és indisponáltsága döntő befolyású volt a mérkőzésre. A védelem szilárdul megállotta helyét. A mezőny legjobb embere — messze kiemel-

kedve — Binder volt. Z. Sebess József a mérkőzést közmegegyezésre érélyesen, ügyesen és pártatlanul vezette.

Ma, vasárnap f. hó 9-én délután 3 órakor a II. bajnoki mérkőzésen a

kerület legerősebb csapatával, a brassói Coltea-val méri össze erejét a Hargita. A mérkőzés előreláthatólag a szezon legszebb, legérdekesebb versenye lesz, amelyre a Hargita is a legjobb csapatát fogja kiállítani.

Hurokra került vasutas tolvajbanda.

(Saj. tud.) Nagyszabású vasutas tolvajbanda került hurokra Odorheiu-Székelyudvarhely városban.

Crăciun Miklós odorhei rendőrprefektus már régebbi idő óta éber figyelemmel kísért a brassó-szegesvári fővonalon folyó rendszeres tolvajlásokat, melyekkel a vármegyei és környékbeli kereskedőket károsították meg.

A leadó hely Alsórákoson volt. Cigányokkal szövetkeztek a vasutasok kik a lopott árukat úgy a Bukarest, mint az Arad, Nagyvárad felől jövő-menő tehervonatokról ledobálták. A házaló cigányok pedig értékesítették és a bevételeket a »szövetkezet«-hez tartozók között felosztották.

Az elmúlt kedden Gurguly György rendőr piaci vizsgálódásai közben egyik cigánytól az áruszámlát követelte. A mór 2000 leu »baksis« felajánlásával akart szabadulni az így »kellemetlenkedő« rendőrtől, aki — gyanusnak találván a pasit — jelentést tett az esetről a rendőrprefektusnak.

Crăciun prefektus a cigányt valóján kezdte és fokról-fokra mind érdekesebb részletek kerültek napvilágra. A további nyomozást rögtön bevezette. Eddig 16 vasutast és 4 cigányt helyeztek előzetes letartóztatásba. Georgheșcu Anton detektívet és Suciu Vasilie rendőrmes-

tert 10—10 ezer leuval akarták lekenyerezni, de a becsületes tisztviselők ilyesmire kaphatók nem voltak.

A rendőrprefektus nagy körültekintéssel derített világosságot a veszedelmes banda körmonfont tetteire s a felvett jegyzőkönyvekkel együtt átadta őket az ügyészségnek. Dr Szabó vizsgálóbíró most állandóan a kihallgatásokkal foglalkozik.

A további nyomozás érdekében egyelőre a tolvajok és orgazdák neveit nem közölhetjük. Azonban reméljük, hogy a jövő számra teljes képét adhatjuk e nagyszabású bűnténynek.

Az odorheiu rendőrprefektus e helyen is jelentkezésre hívja fel mindazokat, kiknek 1921. nyaratól kezdve a Brassó, Arad, Nagyvárad felől közlekedő vasuti vonalon áruik vesztettek el. A lopott holmik között vannak: finom férfi kalapok, »The Fashionable« jelzéssel, szappanok »Jockey Club« felirattal, fehér paplangombok, aluminium kávéskannák, sevro sötét sárga férfi és női cipők, öntött vas főzőfazekak zománcozva és cínkezeve, plüsch ágylés asztalterítők, schifon vásznak, férfi és női ruhaszövetek, bakkan-csok, tányérok, sevro bőrök, vászon asztalterítők és szervéták, dohány, tömjén stb. stb.

SZÉKELY GAZDA.

A tengeri mivélése és fajtái

A »Székely Hírek«-nek írta: Kónya Gerő okl. gazdatiszt.

Az Erdélyben termesztett gabonaművek között legnagyobb területet a tengeri vagy törökbuza foglalja el, dacára annak, hogy mivélése a legtöbb kézimunka erő igényli. Ennek oka abban rejlik, hogy míg egyfelől a lakosságnak mai napig is főélelmi cikke a tengerilisztből készült malékonyér, illetve puliszka, addig másfelől ez az a növény, amely Erdélyben a legnagyobb, legbiztosabb terméseket adja. Ebből pénzelt a kisgazda és a munkásosztály; ezzel hizlalja minden évben sertéseit és mustararháit az egész lakosság. Ez szolgáltatja a baromfi-állománynak a legfőbb táplálékát és ennek a szára (kórja) adja a szarvasmarha-állománynak a legolcsóbb és legtermésesebb téli takarmányát, sőt a fátlan vidékeknek az állatok által föl nem használt, tehát visszamaradt kukoricaszár képezi igen jelentékeny mérvű tüzelő és hevítő anyagát.

A tengerinek ez a sokoldalú hasznossága arra kell bennünket, gazdákat ösztönözzön, hogy a mai költséges termelési viszonyok mellett és a fölötté nehéz létfenntartási körülmények közepette, oly mivélésben részesítsük tengeri vetéseinket és olyan fajtákat termeljünk, amelyek mellett

nagyobb és állandóbb terméseket remélhetünk.

Szerencsére a tengeriben olyan növényt birunk, amelyet saját maga után is huzamos ideig lehet jó eredménnyel termelni. Erdélyben — különösen a folyók mentén — emberemlékezet óta csak mindig tengerit termelnek ugyanazon helyeken s ennek dacára a termés évről-évre mindig egyformán sikerül, bár a mivélési eljárás még sok kívánni valót hagy hátra.

A tengerit ezen természeténél fogva a vetésforgóba is könnyű beosztani, mert minden növény után — ha a talaj jó erőben van — sikerül, mégis legjobb két gabona közé tenni, tudniillik őszi gabona után tengerit vetünk és utána tavaszi kalászoszt.

A tengeri talaj tekintetében nem válogatós, de annál inkább megköveteli, hogy a talaj jó termőerőben legyen. Jól megtrágyázott, vagy termőerőben levő talajokban kat. holdanként 20—25 m. mázsa termést is megad, de gyenge, tápanyagokban szegény földekben alig 6—8 m. mázsa terméssel kell megelégednünk.

Ezért saját érdekünkben ajánlom gazdatársaimnak, hogy nagy godjuk legyen arra, hogy tengeri földjeiket trágyázás által minél jobb termőerőbe hozni igyekezzenek, mert ebbeli fáradozásukat a törökbuza nagy és biztos termésével bőven visszafizeti. Erdőirtásokban, rét, lucerna és lőheretörésekben igen jól érzi magát s gazdagon fizet s utána a talaj a kapálások által megdolgozva, más növények alá előkészítve marad vissza.

Miután az összes gabonafélék kö-

zött a tengeri igényli a legtöbb nedvességet, az őszi szántást — melynek fő célja a talaj porhanyításán kívül a téli nedvesség biztosítása — nagyon meghálálja; ezért tengeri termésünk fokozása és biztosítása érdekében, alája az őszi mély szántást el ne mulasszuk.

(Folyt. köv.)

— Örökbecsű kijelentést tett egy szolnokdobokai román falusi ember Dr Vajda-Voivod volt miniszterelnöknek: — »Meg kell becsülni minden más nemzetbelit, a magyart is, a szászt is, a zsidót is a nemzetete szerint, mert csak úgy lehetnek virágok azok az ország kertjeiben. Az ország kertjében nem egyszínű művirágok kellenek, hanem a természet színezései és életnedvei szerint való különböző virágoknak kell pompázniuk, virulniuk úgy, ahogy a maguk gyökere és a maguk talaja kívánja és parancsolja... Nagy tanulás, bölcs belátás. Bár csak minden vonalon követnék pro és kontra!...

— Elbeszelt Ferguson Julia névre kiállított 72492—921. szám a. amerikai utlevél. A becsületes megtaláló 1000 leu jutalomban részesül e lap kiadóhivatalában.

Nyílt-tér.*

Alulírott kijelentem, hogy férjem Páll Dénes fodrász semminemű tartozásaiért felelősséget nem vállalok és ki nem fizetem.

Odorheiu, 1922. április 7.

Páll Dénesné.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

KELETI UJSÁG ÉS AZ

5 ÓRAI UJSÁG

A LEGNÉPSZERŐBB NAPILAPOK

NAPKELET

LEGOLVASOTTABB FOLYÓIRAT

A ruháit szakszerűen és tisztán akarja festetni és tisztítani, akkor forduljon bizalommal

SCHMITZ

kelmefestő és vagy tisztító intézetéhez.

Odorheiu (Székelyudv.) Stefan Cel Mare (Malom-utca) 21. szám alá.

Képviseletek keresetnek!

Háló, ebédlő szalon szoba bu-torok és mindennemű ingóságok állandóan kaphatók a bizományi rak-táramban. Teljes tisztelettel: Szabó Gyula Bethlen-utca 18. szám.

Eladó kőház. A Sósfürdő utca 1. sz. alatt levő földszintes kőház mellék-helyiségekkel eladó. Értekezheini lehet ugyanott.

ASUGAI SÖR

udvarhelyvármegyei kizárólagos raktára viszon
adók és fogyasztók számára nagyban és kicsiny
Lapka Henrik bor-, sör-, szesz- és
sitett italok nagyraktár
ODORHEIU (Székelyudvarhely), Strada Principesa Elisavetta (Bethlen-utca) 24. sz.

Szerkesztői üzenetek.

Postabélyeg. A rendes bélyegen kívül a belföldi levelezésnél úgy a levelező-lapra, mint a levélre is kell segélybélyeg.

Sz. K. B. A lapot megindítottuk. Néma gyermeknek édes anyja sem érti a szavát. Különben a község is elfizethetne. Szíves üdvözlét!

Munkatársainkat kérjük, hogy a körükben történt eseményekről rövid tudósításokat minél gyakrabban küldjenek. Az ünnepre szánt közleményüket pedig csütörtökig hozzánk juttatni szíveskedjenek.

Előfizetőinktől a hátralékok azonnali szíves beküldését kérjük.

Lb. Bizony elég méltatlan dolog, hogy a posta az újságok szétküldési díját is felemelte. Azért a sok közérdekű ingyen szolgálatért, melyet a lapok az államnak is tesznek, nagyobb méltánylást érdemelnének.

Mogyorósi-féle

teljesen új pedál cimbalom északi vászonra himzett takaróval, iskolával és székekkel eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Sinszögeket

decanville sinek részére elad saját raktárából

Soc. Motrica Romana

Bucuresti, Boulevardul I. C. Bratianu 82. szám.

Californiai CSEMEGE-CONZERV különlegesség

Biztos, csálhatatlan házszer székrekedés ellen. Nem orvosság, hanem nyálánság, melynek meglepő hatása. Tisztítja a vért, erősít, fiatalít, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 55 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos 210 leu bértmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad 7-100 Várház-u. 53.

No 1093 »Nyugat« hirdetés.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

tavaszi kabátok és kosztümök

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolbig Keresztélyné Sz.-udvarhely, Str. Horea. (Kornis utca 14. szám alatt emelet)

Husvégi öntözők

parfümök, szappanok, puder, arckrém, fogpor stb. legolcsóbban csakis

Szabados és Boldizsár

cégnél Odorheiu, Piata Reg. Maria 13. (Batthyány-tér)

Továbbá ajánlja nagyválasztékban harisnyáit, kesztyűit, himzés, szalagok, rőfös- és rövid-áru, gumilabdák és gyerekjátékokat a legolcsóbb áron.

Építkezők figyelmébe! Husz darab nagy-méretű ablakhoz való jalausle (salukáter) eladó. SZABADY Tivadar Odorheiu, Bul. Regele Ferd. 39. szám.

ITT A TAVASZ ÉS A HUSVÉTI ÜNNEPEK!

Husvégi cukorkák, valódi békebeli minőségű tojásfestékek, mindenféle fűszerneműek, a zsidó közönség részére külön rituális husvégi cukor, kávé, kávépótlék, bors, fehér gyömbér és borecet áll rendelkezésére a legelőnyösebb árak mellett. — A n. é. gazdálkodó közönségnek ajánljuk kitűnő csiraképes takarmányrépa-, kerti veteménymagvakat és dughagymákat. — Asztalosok és szobafestők részére dús raktárt tartunk mindennemű festékekből, lakkokból és kencékből. — Készséges szolgálattal:

BODROGI ÉS HIRSCH

Odorheiu (Székelyudvarhely) Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 31.

TAVASZI IDÉNYRE

legjobb a legújabb formájú

TURUL CIPŐ

Kapható a székelyudvarhelyi fiókraktárban.

Az ország legnagyobb cipőraktára.

180 saját fióktelep a bel- és külföldön.

Tamás Simon Drogeriája

Odorheiu—Székelyudvarhely Kossuth-utca 29. szám.

Husvégi parfümök minden minőségben. Viszonteladók részére is. Eredeti angol football labdák. Fényképészeti cikkek. Valódi németországi tejoltó porban és folyadékban. Hazai- és külföldi gyógyszerkülönlegességek. Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Pipere-cikkek. Fűsü- és keféáruk. — Mindennemű rum- és likör-eszenciák legelőnyösebb beszerzési helye.

OLCSÓBB LETT A BOR

ORBÁN és MARKOVITS

bornagykereskedőknél 1 jó minőségű asztali bor 7-50-leuért, fajborok 10-13 leu kaphatók.

FIGYELEM!

Van szerencsém értesíteni a T. vásárló közönséget, hogy nagyon szép és finom kivitelű izléses sávjai zseb, ébresztő díszébresztő, valamint faóráim érkeztek

és olcsó árban kaphatók. Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jegygyűrűket, kövesgyűrűket, függőket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüstdobozokat, függőket stb.

Minden e szemléltetett áru mába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a közönség szíves pártfogását továbbra is kérem: Tisztelettel Işákopits Berné Odorheiu, Deák-tér 12. szám

Jó állapotban levő boltberendezések

jutányos áron eladók. Értekezhetni lehet Kolláth úgnőknél Petőfi-u. 13.

Előnyös árak!

Radio 2003

Előnyös árak!

Benzinmotorok 3-50 HP.
érkeztek Soc. MOTRICA ROMANA
Bucuresti, Bul. I. C. Bratianu 82.

Nyomatott íj. Beleg és Társa villamoserőre berendezett könyvnyomtató-intézetében Odorheiu-Secuere (Székelyudvarhely).